

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació ordinària núm. 13/2023 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió presencial i virtual de data 26 de setembre de 2023 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 13/2023

ASSUMPTE: Queixa presentada per LMC en relació a dos articles publicats pel periodista Robert Rodríguez al diari digital ELNACIONAL.CAT, en els que no queda clar si el contingut és de caràcter informatiu o publicitari, ja que en aquest darrer cas podria vulnerar el Criteri 7 del Codi Deontològic.

ANTECEDENTS

La queixa fa referència, concretament, a dos articles que la demandant considera que no son altra cosa que publicitat encoberta.

- Un referit a un cava d'El Corte Inglés, publicat el 18 de maig de 2023.
https://www.elnacional.cat/ca/consum/cava-ampolla-peculiar-mercato-conquerint-gourmet-corte-ingles_1027641_102.html
- Un altre relatiu a un protector solar d'Amazon, publicat el 22 de maig de 2023.
https://www.elnacional.cat/ca/consum/protector-solar-numero-1-amazon-pells-clares-sensibles-rebaixat_1030134_102.html

La demandant cita també un altre article del mateix periodista i mitjà, publicat el 17 de maig de 2023, que parla de temes relacionats amb la vida de la cantant Shakira, per contraposar-lo als dos anteriors doncs entén que, en aquest cas, no es fa publicitat de res.

https://www.elnacional.cat/enblau/ca/plus/shakira-problemes-greus-veins-miami_1027101_102.html

CODI DEONTOLÒGIC

La persona que formula la queixa considera que els dos primers articles citats podrien representar una vulneració del criteri 7 del Codi Deontològic:

Criteri 7: Evitar el conflicte d'interessos.

No es poden acceptar mai retribucions o gratificacions de tercers per promoure, orientar o publicar informacions i opinions. La recepció d'obsequis promocionals o commemoratius no pot ultrapassar el criteri estricte de la cortesia, segons els barems establerts per les organitzacions periodístiques. Tampoc no és admissible simultaniejar l'exercici del periodisme amb altres activitats remunerades que posin en perill els principis de veracitat i independència.

Cal rebutjar les fórmules de promoció o publicitat sota l'aparença

deliberada d'informacions periodístiques.

Com a norma general, els professionals de la informació han d'evitar qualsevol situació de conflicte d'interessos, ja sigui d'àmbit polític, comercial, econòmic, financer o familiar, que posi en qüestió la credibilitat i imparcialitat de la seva funció.

AL.LEGACIONS

El diari digital ELNACIONAL.CAT va ser convidat pel CIC a presentar les al·legacions que considerés oportunes en relació a la queixa de la Sra. LMC. En escrit de data 13 de juliol de 2023, la Sra. Ana Estella Monteys, en representació del mitjà digital, va fer arribar al CIC la seva al·legació, en la que considera totalment esbiaixada la queixa, en tant que els dos articles esmentats estan inclosos en la secció "Consum" del diari.

En concret, en l'escrit d'al·legació s'argumenta que *"és inherent a la pròpia secció, el comentar productes que es troben en el mercat i llocs on es poden comprar donat que, precisament, és l'objectiu d'aquests dos articles, tractar diferents productes de consum en el mercat"*. Afegeix els enllaços als dos articles destacant en negreta la paraula consum en cada un d'ells.

https://www.elnacional.cat/ca/consum/cava-ampolla-peculiar-mercat-conquerintgourmet-corte-ingles_1027641_102.html

https://www.elnacional.cat/ca/consum/protector-solar-numero-1-amazon-pellsclares-sensibles-rebaixat_1030134_102.html

Afegeix també que *"La informació donada en les notícies no és altra que plasmar una realitat rellevant dintre sempre de la temàtica de la subsecció que no és altra que productes de consum, i on s'està descrivint dos productes top en vendes"*.

Pel que fa al tercer article esmentat a la queixa, encara que no forma part de la mateixa, l'al·legació coincideix en que no té res a veure amb els anteriors i que aquest *"s'enquadra dintre de la secció En Blau, on en essència, es tracta vida social, mencionada com a premsa rosa, i on es tracten notícies relacionades amb personatges públics rellevants i la vida d'aquests"*. Manifesta, així mateix (sense que vingui massa al cas), que *"la secció és una de les principals i estructurals del diari amb, fins i tot, un color identificatiu diferent"*.

Finalment, la representant del mitjà ELNACIONAL.CAT considera que *"Resulta totalment improcedent el qüestionar si el Sr. Robert Rodríguez és o no periodista, la qual cosa està fora de tot dubte"*. Aquest comentari sorgeix en relació a un comentari de la demandant, que es refereix a la persona que signa l'article com a: *"llicenciat en periodisme a la UAB amb màster en Comunicació i Informació Esportiva. Treballant en comunicació digital des de fa més de 10 anys amb experiència a diversos camps"*, tal com apareix en el propi diari digital.

<https://www.elnacional.cat/es/firmas/robert-rodriguez>

PONÈNCIA

El caràcter comercial dels dos articles no ofereix cap mena de dubte. És més, resulta tan evident que difícilment pot confondre a cap lector. A tall d'exemple, només un parell de paràgrafs.

Un paràgraf del primer article:

És un cava que pertany al celler Agustí Torelló Mata i l'origen del qual és DO Cava - Sant Sadurní d'Anoia, específicament de la zona de Catalunya. El seu tipus de criança és de 48 mesos i és ideal per a menjars com el caviar, fumats, carns, peixos i formatges curats. El seu preu actualment és de **59,90 euros**.

Pots comprar-lo ara mateix en El Corte Inglés

Un paràgraf del segon article:

Prepara't per al sol de l'estiu amb aquest protector rebaixat a Amazon

Aquest protector solar Garnier Delial Sensitive Advanced compta amb un SPF 50+, la qual cosa la converteix en una elecció ideal per a aquells amb pells clares, sensibles i intolerants al sol. Aquesta fórmula ofereix una protecció molt alta contra els rajos UVB i UVA, incloent els rajos UVA llargs que són els més nombrosos i penetrants. A més, també protegeix contra alguns efectes dels infrarojos, que poden causar danys cel·lulars a la pell.

Dit això, però, el ponent no ha pogut verificar un dels arguments de l'al·legació, concretament aquell que manifesta que els dos articles esmentats estan inclosos en la secció "Consum" del diari. Si bé és cert que l'enllaç a internet inclou la paraula consum en els dos casos (veure destacats en negreta), en la lectura directa en pantalla no s'ha pogut constatar aquest punt.

El que sí hi ha és un titular de la secció en cadascun dels dos articles: "GURMET", en el que es parla del cava, i "CURA PERSONAL", en el del protecció solar.

El fet de que els enllaços adrecin al lector directament als articles no permet esbrinar si en un nivell superior del diari digital apareix l'expressió CONSUM. Ara bé, encara que a l'enllaç o en la pròpia publicació aparegui la categoria CONSUM, això no significa que d'aquesta manera el lector sigui conscient del contingut publicitari dels articles, com és el cas que ens ocupa. Sota aquesta denominació de CONSUM caben infinitat d'articles de continguts diversos, que poden estar adreçats a donar consells o suggeriments sobre normes d'alimentació, vida saludable, etc. I de fet, l'epígraf CONSUM és i ha sigut tradicionalment un encapçalament periodístic per agrupar temes de servei, d'orientació i de consell al consumidor. Però no amb la intenció de dirigir la compra cap a un sol producte i a un sol establiment, com és el cas de les informacions que ens ocupen. L'ambigüitat en l'ús de les paraules no és propi del periodisme. Cal recordar que el primer Criteri del Codi insta als periodistes a informar de manera "acurada i precisa". I l'ambigüitat és just el contrari de la precisió. Per tant, creiem que l'ús de l'epígraf CONSUM no és adient per una informació que té un biaix totalment publicitari.

Donat el caràcter inequívocament publicitari dels dos primer articles, s'hauria de recomanar al diari d'incloure un encapçalament del tipus "Espai patrocinat" o

simplement "Publicitat" abans de fer la descripció dels productes, per eliminar qualsevol dubte que algú encara pogués tenir.

Quant al comentari que apareix a l'al·legació sobre la presumpta posada en dubte, per part de la demandant, de si el senyor Rober Rodríguez, signant dels articles, és periodista, no sembla que fos aquesta la intenció de la demandant, ans al contrari. Més aviat semblaria que el què es pretén és recalcar que uns articles de caire tant comercial hagin estat escrits per un periodista.

Per tot això el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

ACORD

Analitzada la queixa presentada, a la vista de l'al·legació rebuda i de les consideracions fetes, entenem que els dos articles apareguts a ELNACIONAL.CAT vulneren el criteri 7 del Codi Deontològic, donat que els seus continguts no estan identificats degudament, en estar mancats d'un avís clar sobre el seu caire publicitari.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 26 de setembre de 2023. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General